de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

DERDE JAARGANG
No 17 — 25 APRIL 1952

Alleen voor abonné's van PANORAMA 5 ct.

DE HELD: „KOM ER EENS UIT ALS JE DURFT!"

OVER AARDRIJKSKUNDE EN

DOOR ROOSJE

Met een harde klap sloeg Jan Vening zijn aardrijkskundeboek dicht en met een gebaar van afkeer schoof hij het naar de uiterste punt van de tafel. „Ik schei er mee uit," kondigde hij aan. „Ik heb er geen zin meer in en ik kan het trouwens toch niet. Ze denken zeker, dat ik een geheugenwonder ben."

Mevrouw Vening liet verwonderd haar haakwerk zakken en mijnheer Vening keek even verbaasd op van zijn boek. „Zouden wij ook mogen weten, waar je mee uitscheidt?" informeerde hij.

„Met die aardrijkskunde," mopperde Jan. „Ik moet alle plaatsen van Groningen uit mijn hoofd leren en ze aan kunnen wijzen op een blinde kaart. Het is je reinste dwaasheid. Wie kan er nu bijna dertig plaatsen uit zijn hoofd leren. Ik zie er in ieder geval geen kans toe. Ik ben nu al een half uur bezig en ik ken er nog geen vijftien. En daarom schei ik er nu mee uit."

„Nou, dat komt dan prachtig uit," zei mijnheer Vening tot Jan's verbazing, „ik heb namelijk nog iets voor je te doen, wat je wel prettig zult vinden. Ik kwam vandaag een oude vriend, mijnheer de Bruin, tegen en ik vertelde hem toevallig, dat jij een jongensclub had opgericht, je weet wel, de Apachen. Hij vond het een erg aardig idee en hij wilde er alles van weten. Toen ik hem zo het een en ander had verteld, zei hij, dat hij thuis nog een echte leren voetbal had liggen en dat je die wel eens mocht komen halen. Hij deed er toch niets meer mee, omdat hij van de dokter niet meer mag voetballen. Nou, hoe vind je dat?"

„Fantastisch!" juichte Jan. „Dat is ongelofelijk! Geweldig! Een echte leren voetbal! Vertel eens, vader, wanneer mag ik hem komen halen?"

„Wanneer je maar wilt," zei mijnheer Vening lachend. „Het lijkt mij het beste, dat je vanmiddag maar gaat. Nu je je aardrijkskunde toch niet leert, heb je er tijd genoeg voor. Ik stel echter één voorwaarde: je moet meteen ook een paar boodschappen voor mij doen."

„O, dat is best," zei Jan. „Graag, zoveel u maar wilt. Vertelt u maar, waar ik naar toe moet en waar die mijnheer de Bruin woont, dan ga ik meteen op weg."

„Goed, luister dan maar," zei zijn vader. „Je moet eerst naar timmerman Arilof om hem te vragen of hij Maandag hier komt om de schuifdeuren te repareren. Hij woont in de Kamerlingh Onnesstraat nummer 683. Weet je, waar dat is? Nou, dan zal ik het je uitleggen. Je loopt hier de straat uit in de richting van de Grote Markt en dan ga je de vierde straat aan je linkerhand in. Daarna ga je de eerste straat rechts, de derde straat links en de tweede straat rechts in. Dan kom je op een plein, dat je over moet lopen en als je dan nog de tweede straat links en de derde straat rechts ingaat, ben je in de Kamerlingh Onnesstraat. En dan ben je ook zo'n beetje in de buurt van de Professor van der Weteringstraat. Daar woont op nummer zesendertig een zekere mijnheer Wensteringa, die drukker is. Je moet hem vragen of mijn kaartjes al klaar zijn. Wacht, ik zal je vertellen hoe je daar moet komen. Als je de Kamerlingh Onnesstraat uitloopt, kom je bij een brug. Die ga je over en als je dan een paar honderd meter langs het water hebt gelopen, zie je aan je linkerhand een postkantoor. Daar ga je links af en vervolgens ga je de eerste straat aan je linker- en de tweede straat aan je rechterhand in. Dat is de Professor van der Weteringstraat. Kun je het volgen?"

„Ja, ik heb het onthouden," zei Jan knikkend.

„Prachtig. Als je nu bij Wensteringa bent geweest, moet je meteen even doorlopen naar de kleermaker, je weet wel, mijnheer Duisteringsberg. Hij woont in de Nico van der Plasstraat nummer drieëndertig. Je moet hem vragen wanneer ik bij hem kan komen om een nieuw costuum aan te laten meten. Weet je hem te vinden? Nee? Nou, luister dan maar weer. Je loopt de Professor van der Weteringstraat uit tot de Ferdinand Bolstraat. Die ga je in, dan kom je langs een vijvertje. Na dat vijvertje sla je rechtsaf en dan is het de straat waar op de hoek een kruidenier woont. En als je daar nu bent geweest, kun je naar mijnheer de Bruin gaan om je voetbal te halen. Hij woont op het Stuyvesantplein nummer negen. Als je de Nico van der Plasstraat uitgaat, loop je door tot je een viersprong met in het midden een verkeerspaal ziet. Dan ga je linksaf en loop je de derde straat links helemaal uit. Je komt dan vanzelf op het Stuyvesantplein. Kun je dat allemaal onthouden?"

Jan knikte ijverig. „Luistert u maar," zei hij. „Ik zal even precies vertellen hoe ik loop: richting Grote Markt, vierde straat links, eerste straat rechts, derde links,

tweede rechts, een plein over en dan de tweede straat links en de derde rechts, dat is de Kamerlingh Onnesstraat; daar ga ik op nummer 683 aan mijnheer Arilof vragen of hij de schuifdeuren komt repareren. Vervolgens: brug over, langs het water lopen tot aan het postkantoor, daar ga ik linksaf en vervolgens neem ik de eerste straat links en de tweede rechts. Dat is de Professor van der Weteringstraat, waar op nummer zesendertig drukker Wensteringa woont, aan wie ik moet vragen of uw kaartjes klaar zijn. Als ik dat heb gedaan ga ik naar kleermaker Duisteringsberg in de Nico van der Plasstraat nummer drieëndertig om hem te vragen wanneer u bij hem terecht kunt. Even denken hoe ik daar kom. O ja, Ferdinand Bolstraat in, langs het vijvertje, rechtsaf en dan is het de straat, waar op de hoek een kruidenier woont. Nou en de rest is helemaal makkelijk. Doorlopen tot aan viersprong met verkeerspaal, linksaf en derde straat links en dan kom ik op het Stuyvesantplein, waar op nummer negen mijnheer de Bruin woont, die zo vriendelijk is, mij een echte leren voetbal cadeau te doen. Ziet u, dat ik het allemaal prima heb onthouden?"

EEN VOETBAL

„Ja," zei mijnheer Vening glimlachend, „en nu weet ik ook weer beter dan ooit, waarom mijnheer Bekkers, het hoofd van je school, altijd zegt, dat jij het beste geheugen van alle leerlingen hebt. En, mijn jonge vriend, wilde je nu werkelijk beweren, dat jij geen kans ziet om de kaart van Groningen te leren, als jij dat wilt?"

Even keek Jan zijn vader aan, alsof hij door de grond zakte; toen drong het besef tot hem door, dat hij in de val was gelopen. Een seconde lang moest hij op zijn onderlip bijten om zijn teleurstelling niet te laten merken, maar daarna begon hij plotseling te grinniken. Welke fouten hij ook mocht hebben, hij was in ieder geval sportief en een goede zet wist hij ook te waarderen als hij er zelf het slachtoffer van was. „U hebt mij gevangen," gaf hij lachend toe. „Ik, eh, ik.... ik kan die kaart van Groningen natuurlijk wel leren. Maar, weet u, het gekke is, dat het werkelijk niet lukte."

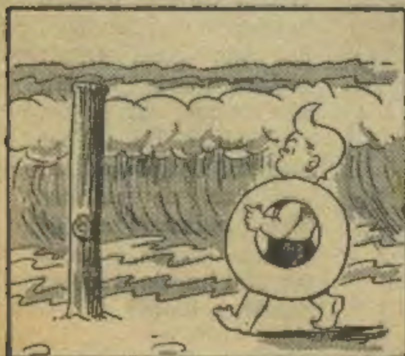
„Dat kwam, doordat je je aandacht er niet bij hield," zei mijnheer Vening. „En om je dat nu eens aan te tonen stelde ik dat valletje voor je op. Je bent er heerlijk ingelopen."

„Ja," zei Jan, „en ik zal de gevolgen er van dragen. Ik ga die kaart meteen zo in mijn hoofd stampen, dat ik hem nooit meer vergeet." Hij liep naar de tafel toe en pakte zijn boek weer op. Maar plotseling bleef hij stil zitten en betrok zijn gezicht. „Jammer van die bal," zei hij spijtig.

„Helemaal niet jammer van die bal," zei mijnheer Vening ernstig. „Dacht je nu werkelijk, dat ik dat verhaal over mijnheer de Bruin verzonnen had, alleen om jou een lesje te geven. Nee, zo flauw ben ik niet. Mijnheer de Bruin heeft werkelijk een bal voor je en zodra je die aardrijkskundeles goed kent, mag je hem gaan halen."

Precies anderhalf uur later was Jan Vening de eigenaar van de mooiste leren voetbal die hij ooit had gezien...

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

Buurman's geitje

Buurman's geitje
Speelt in 't weitje
Met de kindren van de baas.
'k Zie hem malle sprongen maken
Met de uitgelaten snaken.
Niets is hem te dwaas!

Op twee poten,
Om te stoten,
Richt hij zich voor d'aanval op.
Maar hij kan niet veel beginnen,
Want zijn horens zijn nog binnen
In zijn kleine kop.

't Vlugge klantje
Vindt ons landje
Veel te vlak voor zijn natuur.
Hij zou't liefst in 't bergland springen
En zoekt hier naar hoge dingen
Als een kist of muur.

Ieder diertje
Zijn pleziertje!
Hij klimt boven op een trap
En denkt op de hoogste treden:
Nou moet ik weer naar beneden!
Jongen, da's geen grap!

't Is een feestje
Voor het beestje
Met de kinderen te zijn.
En hij spreekt door dolle kuren
Van zijn blijdschap. En wij, buren,
Delen in 't festijn.

C. v. B.

Leerrijke Lessen

De Leeuwerik en zijn jongen

De leeuwerik had zijn nest gebouwd in het koren en toen hij op zekere morgen wegvloog om eten te zoeken voor de kleintjes, zei hij:

„Let nu goed op en vergeet niet me alles te vertellen wat je hoort."

Dan vloog de leeuwerik weg.

Toen de vogel terugkwam, vertelden de jongen, dat de eigenaar van het veld er was geweest en dat hij zijn buren had verzocht het graan te komen maaien.

„Goed," zei de leeuwerik, „dan is er nog geen gevaar."

De volgende morgen vertelden de jongen, dat de baas er weer was geweest en dat hij ditmaal zijn vrienden en kennissen had verzocht de oogst binnen te halen.

„Goed," lachte de leeuwerik weer. „Er is nog geen vuiltje aan de lucht, hoor. Ik kan gerust op provisie uittrekken."

Maar de derde dag vertelden de jongen hem, dat de eigenaar was teruggekomen in gezelschap van zijn flinke zoon.

„En," zo babbelden de kleinen, „wij hebben gehoord, dat ze van plan zijn morgen zelf aan de oogst te beginnen."

„Haha," zei de oude leeuwerik ernstig, „dan wordt het menens, kinderen. Ik trek me niets aan van buren en vrienden, maar wat de meester zelf betreft, dat is iets anders: hij zal doen wat hij zegt. Het gaat immers om zijn eigen bezit en.... we moeten dus zien, dat we vandaag nog een veilig onderkomen vinden."

Gaat het niet ook zo in het gewone leven? Willen we iets gedaan hebben en zeker zijn, dat het goed wordt gedaan, moeten we dan niet zorgen, dat we het zelf doen? En is het niet zo, dat, waar het oog van de meester niet rondwaart en de zaak gadeslaat, de zaak meestal hopeloos in het honderd loopt?

ONZE WONDERE WERELD

LEVENDE ZWEEF-VLIEGTUIGEN

DAT ZIJN DE GROTE EN KLEINE OPOSSUMS, DIE, DANK ZIJ EEN GROOT, TUSSEN VOOR- EN ACHTERPOTEN GESPANNEN VLIES, EEN FLINKE AFSTAND KUNNEN AFLEGGEN DOOR DE LUCHT.

EEN JONGE VOLWASSEN OPOSSUM SPITST ZIJN OREN EN KIJKT WANTROUWEND NAAR ELK MENSELIJK WEZEN, DAT HEM NADERT.

EEN TIEN WEKEN OUDE OPOSSUM ZOEKT ZIJN HEIL OP DE RUG VAN MOEDER. HET VLIES TUSSEN VOOR- EN ACHTERPOTEN IS DUIDELIJK ZICHTBAAR.

EEN LEPELTJE HONING IS NIET TE VERSMADEN, DENKT DEZE PYGMEE-OPOSSUM.

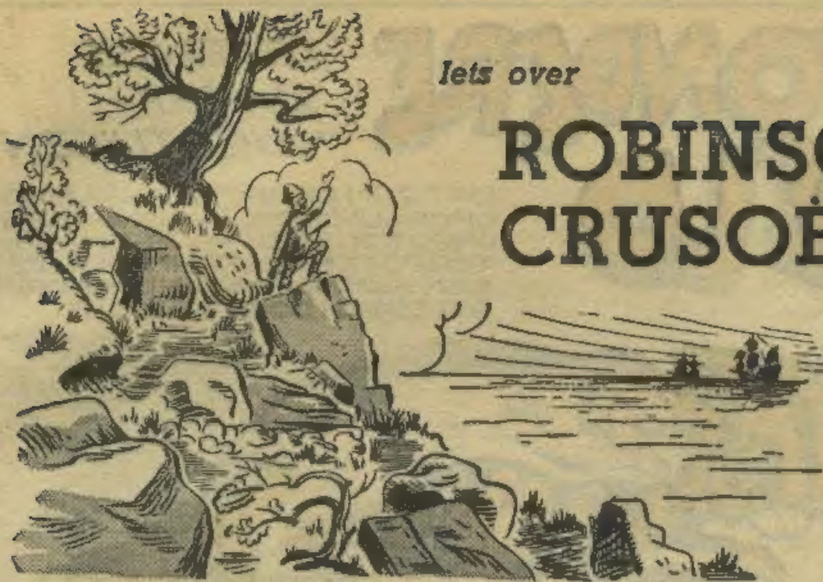
DE GROTE SOORTEN VOEDEN ZICH MEEST MET EUCALYPTUSBLADEREN. DEZE OPOSSUMS BEHOREN TOT DE GROOTSTE BUIDELDRAGENDE ZWEEFVLIEGERS.

EEN OPOSSUM IN VOLLE SPRONG. ZO LEGGEN ZE SOMS AFSTANDEN AF VAN OM EN BIJ DE HONDERD METER.

NOG EEN PAAR PYGMEE-DIERTJES, ZOALS ZE 'S NACHTS OP ZOEK GAAN NAAR HONING EN KLEINE INSECTEN.

Iets over

ROBINSON CRUSOË

De meesten van jullie zullen wel het boek „Robinson Crusoë" hebben gelezen en jullie zullen allemaal wel het verhaal kennen over deze schipbreukeling, die op een onbewoond eiland aanspoelde.

Wisten jullie echter ook, dat het verhaal voor een groot gedeelte op waarheid berust? Toch is dit het geval, want Daniel Defoe, de schrijver van „Robinson Crusoë", heeft bij het schrijven van zijn boek de lotgevallen van een zeeman als voorbeeld gehad. Over deze échte Robinson willen wij jullie nu iets vertellen.

De naam van die zeeman, die in Schotland werd geboren, luidde Alexander Selkirk. Hij voer als matroos op een kaperschip, dat de zeeën doorkruiste en ongewapende koopvaarders plunderde. De kapitein van dit schip was een ruw en wreed heerschap. Voortdurend had hij ruzie met zijn bemanning. Vooral met Selkirk kon hij slecht opschieten. Op een dag liep de ruzie tussen die twee zo hoog, dat de kaperkapitein Selkirk beval het schip te verlaten, toen het een klein eiland in de Grote Oceaan aandeed om vers water in te nemen. Alexander Selkirk, die zich onder de kapers helemaal niet op zijn gemak voelde stond machteloos tegenover de ruwe zeelieden en hij kon niet anders doen dan het bevel opvolgen. Zonder hem koos het schip weer zee. Enkele kledingstukken, wat gereedschappen en een paar boeken waren zijn enige bezittingen. Het eiland, waarop de matroos zich bevond, was een der Juan-Fernandez-eilanden, die in de Grote Oceaan voor de kust van Chili liggen.

Toen het kaperschip uit het gezicht was verdwenen, besloot Selkirk om te onderzoeken of er nog andere mensen op het eiland woonden. Hierin werd hij echter teleurgesteld. Wel ontdekte de Schotse matroos op zijn tocht over het eiland veel wilde geiten, die er door vorige bewoners waren gebracht en daar waren achtergelaten.

De ongelukkige zeeman begreep, dat hij voorlopig op het onbewoonde eiland zou moeten blijven en begon daarom maar een hut te bouwen van gevlochten takken om ten minste een dak boven het hoofd te hebben. Slapen deed hij echter niet in de hut. De nachten bracht hij door in een naburige grot.

Onder de voorwerpen, die de kapers aan Selkirk hadden meegegeven, was ook een geweer en een hoeveelheid kruit. Hij behoefde dus niet van honger om te komen, want hij kon nu immers jacht maken op de geiten. Ook ving hij in een baai veel vis en kreeft. Het vlees van de geiten, de vis en de kreeften roosterde hij boven een vuurtje van hout van de Spaanse-peperboom, die op het eiland groeide. Vuur verkreeg hij door twee houtjes lange tijd tegen elkaar te wrijven.

Toen zijn kruit begon op te raken, ging Selkirk zich oefenen in het hardlopen. Hij trainde net zo lang, totdat hij nog harder kon lopen dan de geiten. Hierdoor gelukte het hem de dieren met de handen te vangen. Zijn geweer en kruit had hij dus niet meer nodig.

Jullie begrijpen natuurlijk wel, dat door het ruwe leven, dat Selkirk leidde, zijn kleren hard sleten. Al gauw hingen ze hem als vodden om het lijf. Maar dit was niet zo'n groot bezwaar voor de Schotse zeeman, die wel had geleerd zich in alles te behelpen. Van enkele geitenhuiden maakte hij zo goed en zo kwaad als het ging een vest en een muts, die hij met een spijker in elkaar naaide.

Zo verliepen de jaren.

Nadat hij vijf jaren op het onbewoonde eiland had vertoefd, begon de eenzaamheid Selkirk te benauwen en kreeg hij een hevig verlangen naar de bewoonde wereld. Elke dag beklom hij een heuvel op het eiland om de zee af te zoeken naar schepen. En tot zijn grote vreugde ontdekte hij op een dag in Januari 1709 de zeilen van twee schepen, die naar het eiland koersten.

Het bleken twee Engelse schepen te zijn. De kapitein van een der schepen, Woodes Rogers, nam Selkirk in zijn dienst en stelde hem op zijn schip aan als meesterknecht. Aan boord werd Alexander Selkirk door iedereen „de koning van Juan Fernandez" genoemd.

Later stelde kapitein Woodes Rogers de avonturen, die Alexander Selkirk hem had verteld, op schrift en de schrijver Daniel Defoe, die de wonderlijke ervaringen van de Schotse zeeman las, besloot om rond de ware belevenissen een avontuurlijk verhaal te weven. Zo ontstond zijn boek „Robinson Crusoë", dat in latere jaren wereldberoemd werd en in vele talen werd vertaald.

Alexander Selkirk zelf bereikte na vele omzwervingen tenslotte Engeland. Hij trad in dienst bij de Britse marine en wist het tot de rang van officier te brengen. Hij trouwde nog, maar toch voelde hij zich in de beschaafde wereld niet gelukkig. Dikwijls verlangde hij nog vol heimwee terug naar het kleine, onbewoonde eiland in de onmetelijke Grote Oceaan, waar hij vijf eenzame jaren had doorgebracht. Op vijfenveertigjarige leeftijd stierf Alexander Selkirk zonder het eiland ooit te hebben teruggezien.

A. v. W

Faas, de zoon van de dokter, had wat in de tijdschriften van zijn vader gesnuffeld. De dokter was lid van een leesportefeuille en Faas besteedde graag een uurtje aan het bekijken van de plaatjes, die te kust en te keur in de geïllustreerde bladen voorkwamen. Niet alle tijdschriften, welke de dokter wekelijks in de portefeuille kreeg, waren nieuw; gedeeltelijk waren ze pas uitgekomen, maar deels waren ze ook van oudere datum, soms wel van twee maanden geleden; men kon immers niet aan een der abonné's alle bladen het eerst geven, want dan zouden er bij die abonné's ook zijn, die enkel maar oude tijdschriften kregen.

Een van de bladen welke Faas in handen had gekregen, dateerde nog van half Januari en hij zag er Abe Lenstra op een prikslee op het ijs, terwijl zijn dochtertje Metteke hem trachtte voort te trekken.

Metteke, dat was nu weer zo'n naam, die je blijkbaar alleen in Friesland tegenkwam; Faas had hem tenminste nog nooit gehoord en bij de eerste gelegenheid de beste vroeg hij er meester Dierx naar.

WAT ZEGT MIJN NAAM?

METTEKE

„De naam Metteke," aldus meester — „is een verkleinvorm, een vleinaampje van de meisjesnaam Matta, die eeuwen geleden lang niet ongewoon was; hij is afkomstig van de voor-Germaanse naamstam Matha, die we in het oud-Gallisch als matu: goed, terugvinden, en in het Angelsaksisch als maedh: eer. De betekenis er van moet dus ongeveer zijn: de goede, de eerbiedwaardige.

Een andere afleiding voert ons naar de oud-Germaanse naamstam mahti, het Nederlandse macht, dat er dan ook uit ontsproten is. Van deze naamstam hebben we de ook thans nog graag gebruikte meisjesnaam Mathilde gekregen, wat machtige strijdster, krijgsheldin betekent. Hilde komt, zoals ik al eens meer verteld heb van het oud-Germaans hildi: strijd.

Bij onze voorvaderen was „krijgsheldin" een prachtige vrouwennaam; wij zouden tegenwoordig aan „de goede", de „eerbiedwaardige", de voorkeur geven."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

DE VIER HEEMSKINDEREN

Enige tijd later kwam Madelgijs naar de stad terug, vermomd als hofmeester. Hij wilde trachten zijn neven te verlossen. Hij liep regelrecht naar de portier van de gevangenis en zei: „Ik heb wijn meegebracht, want de keizer wil je belonen, omdat je zijn gevangenen zo uitstekend bewaakt."

Dat vond de portier best, maar hij zag niet, dat Madelgijs slaapkruiden in de wijn deed. Met het gevolg, dat hij weldra lag te snurken. Madelgijs verwisselde snel van kleren, greep de sleutels en liep naar de cellen van zijn neven. Hij maakte de kettingen los, maar de gevangenen maakten zo'n lawaai, dat er een achttal wachten kwam aanzetten. Madelgijs, de grote tovenaar, veranderde echter drie van die knechten in de gedaante van zijn neven en gaf aan dezen de gestalte van de knechten en zo kwamen ze naar buiten. Zonder verder af te wachten wat er zou gebeuren spoedde het viertal zich naar Montelbaen, waar Reynout ze met veel vreugde ontving.

Intussen zat ridder Roeland nog altijd zonder geschikt paard, want Beyaert was hij natuurlijk kwijt. De keizer besloot een soort harddraverij te houden en daartoe als prijs zijn keizerskroon op een staak te zetten. Dan zou hij die kroon terugkopen van de winnaar en tevens gelegenheid hebben het paard te leren kennen, dat zo uitblonk boven alle andere. Dat paard zou hij kopen en het aan Roeland geven en dan moest Roeland het maar weer eens opnemen tegen Reynout. Dat was geen slecht plan, maar, jammer voor de keizer, Reynout kreeg er de lucht van en hij nam zich voor ook mee te doen aan de wedstrijd, omdat hij wel wist, dat Beyaert zou winnen. En het ging om de kroon van de keizer! Zou het Reynout inderdaad lukken die te bemachtigen?

(Wordt vervolgd)

BAS en BES

Bas en Bes verbergen zich in een houtloods, als ze Silas Stekel, de directeur van het gesticht waaruit ze zijn weggelopen, bemerken

HET MEISJE HEET DORA SMIT EN ZE WERKT BIJ SIEM SCHRIJVER, DE OUDE GOUDSMID.

=

ZE LUISTERT VRIENDELIJK NAAR BAS' VERHAAL EN NODIGT DE KINDEREN UIT OP EEN KOP CHOCOLA

=

De wonderlijke avonturen van BARON VAN MUNCHHAUSEN

We zagen de vorige keer, dat baron von Münchhausen, toen hij op een morgen op een Russische vlakte ontwaakte, bemerkte, dat de sneeuw was gesmolten en hij zachtjes op een kerkhof was neergevlijd, en dat de „boomstronk", waaraan hij de vorige avond zijn paard had vastgebonden, in werkelijkheid het haantje van de toren was geweest.

9. De baron was echter niet spoedig uit het veld geslagen en hij vertelde, dat hij zonder aarzelen zijn pistool greep en de teugel door midden schoot, zodat zijn paard behouden naar de grond gleed. Met veel moeite wisten zijn toehoorders hun lachen te bedwingen, want de baron was in staat iedereen tot een duel uit te dagen, die aan zijn woorden scheen te twijfelen. Hij vervolgde met een ander verhaal.

10. Hij was een keer in een bos aan het jagen, toen hij een prachtig hert bemerkte, dat rustig naar hem stond te kijken, alsof het wist, dat hij al zijn kogels reeds had verschoten. Maar hij had nog wat kruit bij zich en hij herinnerde zich, dat hij wat kersen in zijn zak had gestoken. Snel at hij de kersen op en duwde de pitten in de loop van zijn geweer om als kogels dienst te doen.

11. „Toen trok ik af en raakte hem in zijn voorhoofd, midden tussen zijn gewei," vervolgde de baron. „De schok verdoofde hem en deed hem wankelen, maar toch ging hij er vandoor. Het volgende jaar was ik in hetzelfde bos aan het jagen, toen ik tot mijn verbazing een prachtig hert zag met een mooie kerseboom, beladen met rijpe vruchten, tussen zijn gewei. Een der pitten, vorig jaar afgevuurd, had wortelgeschoten!"

12. Eens, toen de baron in een straat in St Petersburg liep, vloog er een dolle hond op hem af. De baron smeet zijn bontjas naar het dier, dat zich toen op deze prooi wierp, en de baron kon zijn woning in vluchten. Een poos later stuurde hij zijn knecht om de bontjas op te halen. Wie schetst hun beider verbazing, toen ze de volgende dag de bontjas de andere kleren in de kast zagen aanvallen. De bontjas was zelf dol geworden!

AMRI, DE JONGE

DOOR
J. TOEBOSCH

Amri was een jonge schoenmaker, die in een dorp in een klein huisje woonde en het heel armoedig had. Op een dag zat hij helemaal zonder werk toen een buurman binnen kwam.

„Wel, Amri, hoe gaat 't?" vroeg hij.

„Ellendig," zei Amri. „Niets te doen en geen cent in huis. Ik weet waarlijk niet, waar het heen moet."

„Ik wou, dat ik je kon helpen," zei de buurman, „maar je weet, ik heb ook niets. Maar als ik in jouw plaats was, wist ik wel, wat ik deed. Ik ging naar de hoofdstad. Daar is voor iemand, die zijn vak zo goed kent als jij, nog wel wat te verdienen."

„Ge hebt gelijk," zei Amri, „en ik zal zo doen ook. Hier is het toch niets dan armoe lijden."

Nog dezelfde dag ging hij op weg. Van zijn weinige kleren had hij een pakje gemaakt en hij had zich voorzien van een stevige, knoestige stok met een dikke knop, zodat hij, als het nodig was, een wapen had. Enige dagen was hij op reis, toen hij door een bos kwam en hulpgeroep en het gehuil van een wolf hoorde. Onmiddellijk ging hij er op af en zag nu al gauw een man, die in een boom geklommen was, terwijl een grote wolf met de voorpoten omhoog tegen de stam stond en vraatzuchtig naar boven keek.

Zodra de wolf de nieuw aangekomene bemerkte, kwam hij woedend op hem af. Amri pakte zijn stok bij 't benedeneind vast, wachtte tot het roofdier vlak bij hem was, gaf het toen op 't juiste ogenblik zo'n welgemikte slag op de kop, dat het bewusteloos neerviel en maakte het daarna met enkele krachtige slagen verder af.

De man in de boom kwam nu naar beneden. „Ik dank je wel, vriend," zei hij. „Goed dat je gekomen bent, anders had ik hier misschien nog lang kunnen zitten."

Samen gingen ze verder en onderweg vertelde de jonge schoenmaker, hoe hij heette en waarom hij naar de hoofdstad reisde.

Bij een zijweg bleef de man staan en zei: „Ik moet deze kant uit, maar in de hoofdstad zie ik je terug. En mag ik je nu, als beloning voor je hulp, dit flesje aanbieden? Als je het in een beker water ledigt en die een zieke laat drinken, zal hij onmiddellijk genezen zijn. En nu goede reis en tot ziens."

Amri bekeek het flesje. 't Was ongeveer half zo lang als zijn pink en met een kleurloos vocht gevuld. Heel veel verwachtte hij er niet van.

„Ik zal het bewaren, tot ik eens een zieke tref," zei hij. „Als het dan niet baat, zal het ook wel niet schaden." Hij stak het flesje in zijn zak en voelde nu wat hards. En toen hij z'n hand terugtrok, had hij daarin een groot zilverstuk. Wat een verrassing! 't Was dus een tovenaar, die hij had ontmoet.

Opgewekt zette hij zijn reis voort en bereikte tegen de avond een alleenstaande woning. Daar 't al laat was, wilde hij vragen, of hij hier de nacht kon doorbrengen. Hij ging dus binnen en kwam in een armoedig vertrek. Op een bed lag een nog jonge man, die er allerellendigst uitzag. Een vrouw stond schreiend bij hem.

„Scheelt er wat aan?" vroeg Amri.

„Mijn man is al maanden ziek," antwoordde de vrouw. „Ik heb alles gedaan wat ik kon, maar het wordt hoe langer hoe erger."

„Hebt ge geen dokter gehad?"

„Een dokter is hier niet. En die zou ook niets meer kunnen doen. 't Zal met mijn man niet lang meer duren. En wat moet ik, arme vrouw, dan beginnen?"

„Misschien kan ik uw man genezen," zei Amri. Hij liet de vrouw een beker water brengen, goot hierin de inhoud van het flesje en verzocht haar daarna haar man dit mengsel te geven. Ze bracht de beker aan zijn lippen en nauwelijks had hij een druppel er van geproefd, of hij dronk hem helemaal leeg.

De uitwerking was geweldig! 't Was of nieuw leven de zieke doorstroomde; zijn gezicht kreeg opeens een gezonde kleur, zijn ogen werden weer helder en hij riep uit: „Wat is er met me gebeurd? Ik ben genezen! Ik wil het bed uit!"

„Nee, vriend, niet zo gauw," zei Amri. „Eerst nog wat rusten; morgen zal ik wel verder zien. En nu vraag ik alleen nog wat eten en een plaatsje voor deze nacht."

„Gaarne," zei de vrouw, „tenminste, als ge tevreden wilt zijn, met wat wij, arme mensen, u kunnen aanbieden."

Toen Amri de volgende morgen opstond, vond hij de man en de vrouw druk bezig. „Dat is tegen de afspraak," zei hij.

„Dat is waar," antwoordde de man, „maar ik kon het in bed niet langer uithouden en toen ben ik maar opgestaan en aan 't werk gegaan en het ging best. Geloof me, ik ben nog nooit zo flink en zo sterk geweest als nu."

„Maar nu zal ik eens vertellen, wat ons daar straks overkomen is," zei nu de vrouw. „Een goed uur

SCHOENMAKER

geleden kwam hier een man en vroeg, of hij wat mocht uitrusten. Hij bleef wat praten en vreemd.... hij wist precies, wat hier gebeurd was.... Begrijp je daar nou wat van? Maar het mooiste komt nog. Toen hij goed en wel vertrokken was, maakte ik deze kast open en daar vond ik een zakje vol zilvergeld. Kijk, hier is het." En de vrouw toonde een linnen zakje en schudde het leeg op de tafel.

„Hoe zag die man er uit?" vroeg Amri.

De vrouw gaf een beschrijving. En toen wist Amri, wie die man geweest was.

„En nu hadden we besloten," ging de vrouw voort, „dit geld als bewijs van onze dankbaarheid aan u te geven. Ge hebt het wel verdiend."

„Nu, dat vind ik heel mooi van u," zei Amri, „maar ik neem het niet aan. Dat geld is voor u bestemd en ge zult het beter kunnen gebruiken dan ik."

Amri bracht nog een uurtje bij de gelukkige mensen door, nam toen hartelijk afscheid en kwam daags daarna in de hoofdstad aan. Al spoedig vond hij werk bij een schoenmaker, die enige knechts had. En het bleek, dat hij het goed getroffen had. De baas was een goede, gemoedelijke man en de knechts waren jongens, waarmee het prettig werken was. Zijn loon was voldoende om van te leven en daar was hij ten volle tevreden mee.

Op een morgen zat hij druk te werken, toen een klant de werkplaats binnen kwam. „Hebben jullie het al gehoord?" vroeg hij. „Onze goede kroonprins is plotseling ziek geworden. 't Moet heel erg met hem zijn."

„Dat is slecht nieuws," zei de baas. „'t Is te hopen, dat hij gauw weer beter is."

Ja, dat waren allen met hem eens. Maar de volgende dagen nam de ziekte voortdurend in hevigheid toe. De knapste geneesheren werden er bij gehaald, maar niet één wist raad. 't Kwam zo ver, dat men elk uur het einde verwachtte. De hele stad was bedroefd, want de kroonprins was algemeen bemind en de tegenwoordige koning was al oud.

Op een avond, na afloop van het werk, was Amri de stad ingegaan.

Hij dacht aan de kroonprins. Had hij nog maar zo'n flesje.... Daar opeens hoorde hij zijn naam noemen en de man, die hij tegen de wolf beschermd had, stond voor hem. Hij had dus woord gehouden.

„Amri," zei hij, „ik weet wat je gedaan hebt met het flesje, dat ik je gegeven heb en hoe goed je voor die arme mensen geweest bent. Ik zal je daarvoor belonen. Hier is een nieuw flesje. Ga er mee naar het paleis en genees de kroonprins."

't Volgend ogenblik was Amri alleen. De volgende morgen meldde hij zich bij het paleis aan. Toen hij vertelde, waarvoor hij was gekomen, meende de portier, dat hij met een gek te doen had en wilde hem niet binnen laten. Terwijl ze nog samen twistten, kwam de koning voorbij en vroeg, wat er te doen was. Amri herhaalde nu zijn verzoek en wel zó dringend, dat de koning hem tenslotte zelf naar de kamer bracht, waar zijn zoon meer dood dan levend op een bed lag.

En nog geen vijf minuten later was het paleis vol van het grote nieuws, dat de kroonprins plotseling genezen was. En van het paleis verspreidde het zich als een lopend vuur door de stad en 't kwam de mensen zó ongelofelijk voor, dat ze in hele troepen naar het paleis trokken. En toen daar de prins met zijn ouders en Amri op het balkon verscheen, was de geestdrift niet te beschrijven.

De koning wilde Amri nu aan het hof nemen, maar toen deze zei, dat hij liever schoenmaker wilde blijven, stelde hij hem in staat zelf een zaak te beginnen. Je begrijpt, dat een schoenmaker, die zich zó verdienstelijk had gemaakt, volop klanten kreeg en het duurde dan ook niet lang, of zijn zaak was een van de beste van de hele stad. Amri kon nu vele mensen werk verschaffen, maar bij al zijn welvaart bleef hij altijd even vriendelijk en bescheiden.

De kleine knutselaar

BLOEMBAKJE

De figuur van de koe twee keer op dezelfde grootte uitzagen. Spijker dan die koelijven tegen een houten doosje aan. Een koe aan elke kant. (Zet ze allebei met de kop in dezelfde richting, hoor, anders wordt het te mal.)

Schilder of beits nu eerst af.

Zet nu in de binnenkant van het houten bakje nog een metalen bakje, dat je maakt van een oude blikken conservenbus. Solderen en zo is helemaal niet nodig. Alleen de maten een beetje uitrekenen. Dat kan vader of een oudere broer wel voor jullie uitkienen als het zover is. Doe wat aarde in het bakje en poot er een aardig plantje in.

Je kunt het desgewenst zo groot maken, dat je er een bloempotje met plantje en al in kunt zetten. Dan heb je natuurlijk meer hout nodig.

Een huiselijk biggetje

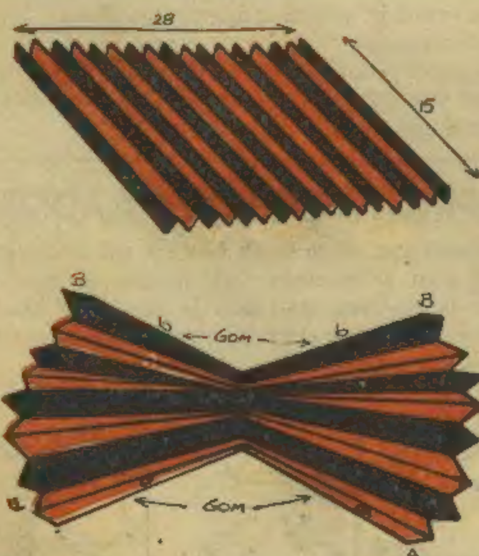

Met een stuk stevig karton, een stopnaald, wat gekleurd garen of gekleurde zijde en een naainaald kunnen we dit huiselijk biggetje in bonte lijnen te voorschijn toveren.

Begin met het knippen van een wit stukje karton, dat precies even groot is als het vierkant rond de ene figuur. Leg dan het ene plaatje (met de dunne lijntjes) op het karton, houd het stevig op zijn plaats met je linkerhand en neem in je rechterhand de stopnaald. Prik daarmee stevig door alle punten van de figuur, zodat je een aantal gaatjes in het karton krijgt.

Zijn we daarmee klaar, dan brengen we met naainaald en gekleurd garen de tekening op het karton aan. De tekening met de dikke lijnen geeft precies aan hoe je de steken moet maken om de zaak voor elkaar te krijgen.

Een parasol

Probeer het eerst eens met gewoon effen papier, en als je de kneep kent, neem dan gekleurd papier. Begin met een stukje papier van 28 cm bij 15 cm. Beginnend aan de ene kant van dit rechthoekige stuk vouw je nu telkens heen en weer, zodat je een soort kleine harmonika krijgt.

Duw de vouwen goed tegen elkaar aan en bind er in het midden een stevige draad omheen. Trek dan voorzichtig beide punten A naar elkaar toe, bestrijk de oppervlakte met plaksel en plak beide punten A goed vast. Ook oppervlakte a natuurlijk.

Hetzelfde doe je nu aan de andere kant met de B-punten en oppervlakte b. Aldus heb je een cirkelvormige oppervlakte gekregen die vol rimpeltjes zit. (Neem de plooien liefst zo klein mogelijk, dan gaat het naar elkaar toe vouwen ook veel makkelijker.) Ook leuk is het boven op de parasol allerlei aardige plaatjes te plakken, die je hier of daar hebt uitgeknipt. Je kunt er ook op tekenen of de oppervlakte bewerken met kleurkrijt.

Neem nu nog een limonaderietje of een ander dun stokje en steek dit door het midden van de parasol. Het verdient aanbeveling om de parasol zelf over het rietje te bevestigen met twee kurken of kartonnen ringetjes, een aan de onderkant en een aan de bovenkant van de parasol.

Het onderste eind van het rietje kun je vaststeken in een flinke schijf kurk, zodat de parasol goed kan blijven staan.

WIE PUZZELT ER MEE?

HONDEN-PUZZLE

In te vullen:
Van links naar rechts:
1 Bergruimte
3 Waarschuwer
5 Grondstoffen
8 Peter
9 Verdwijn
11 Voegwoord
12 Duitse rivier
14 Kreupele

Van boven naar beneden:
1 Hoort bij mes en vork
2 Strijdperk
3 Schapengeluid
4 Naar, benauwend
6 Bijwoord
7 Die niet kan spreken
10 Vlaktemaat
13 Lidwoord

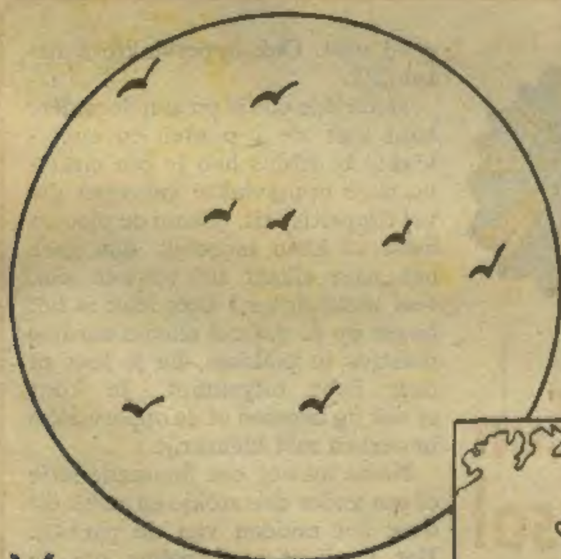

KAMRAADSEL

Vul in bovenstaande figuur (alleen van boven naar beneden!) woorden in van de volgende betekenis:

1 Schittert aan de hemel
2 Speelgoed, speciaal voor meisjes
3 Een dier, dat balkt
4 Is minder dan twee
5 Iets, dat gezongen wordt
6 Ander woord voor vat
7 Als moeder ze moet schoonmaken, gaat zij er bij huilen
8 Een boom (vind je vooral langs de grachten)
9 Woont in Noorwegen

Als je de goede woorden hebt ingevuld, lees je op de bovenste regel van links naar rechts iets, waar je misschien wel eens een dagje naar toe gaat.

VOGELPUZZLE

Dit lijkt wel een beetje op „alle vogels vliegen". Maar dat is het toch niet, hoor!

Probeer eens drie cirkels binnen in de grote cirkel te trekken, zódat de 8 vogels allemaal van elkaar gescheiden zijn. De drie kleine cirkels mogen elkaar snijden: anders lukt het nooit.

ONS SPREEKWOORDENRAADSEL

Het spreekwoord van deze week bestaat uit acht letters. Hier zien jullie acht tekeningen van landen of delen van een land. Aan de gegeven stad kun je zien welk land dat is. Neem de eerste letter van elk land en zet die achter elkaar.

Hoe luidt ons spreekwoord?

Bergpuzzle

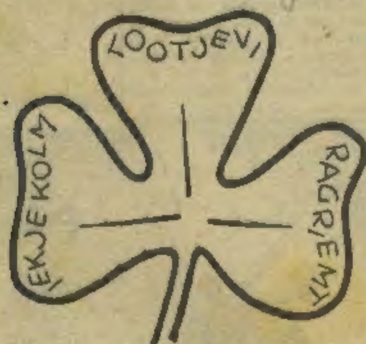
Invullen van links naar rechts:

2 Gemeen. Zonder enige moed
4 Wie er in tuimelt wordt nat
6 Rij
8 Een opgerold stuk staal of ook een vervoermiddel op het water
10 Bijwoord
11 Wie het kwijt is, moet naar een gekkenhuis

Van boven naar beneden:

1 Huisdieren, maar toch geen katten
2 Meer naar beneden.
3 Hevig
5 Meisjesnaam
7 Boom, die omtrent de Kersttijd veel wordt benut
8 Afkorting van vice-versa, weg en weer
9 Tweemaal dezelfde klinker. Betekent ook een Fries water

KLAVERBLAD

In dit klaverblad zie je de namen staan van drie bloemen. Maar.... de letters van die namen zijn door elkaar geraakt. Kunnen jullie vinden welke bloemennamen dit zijn?

OPLOSSINGEN VAN DE PUZZLES UIT ONS VORIG NUMMER

Spreekwoordenrebus

VAST IN HET ZADEL ZITTEN

Een ruiter, die vast in het zadel zit, wordt niet gemakkelijk afgeworpen, ook al haalt zijn paard wel eens rare kuren uit. Figuurlijk betekent „vast in het zadel zitten": zeker van zijn zaak zijn, zeker van zijn betrekking zijn. Degene, die ten aanzien van zijn betrekking vast in het zadel zit, staat bij zijn meerderen goed aangeschreven; hij is tegen de moeilijkheden opgewassen; hij stáát voor zijn taak.

S-RAADSEL

Klaas
Kaas
Aas
As
S

VOORZETRAADSEL

Plus, Aster, Pluim, Edelen, Graven, Agent, Avond, Iris.

Van boven naar beneden gelezen vormen de eerste letters het woord: PAPEGAAI

HONDJESPUZZLE

K	A	L	E		K
N	A	A	R		A
A	L		T	O	R
A		A	S		R
P	A	K		B	E
	R	E	D	E	N
P	E	L		D	
S	N	A	V	E	L

KAMRAADSEL

Soep, Pan, Roet, Oom, Open, Kok Jurk, Eik, Snel.

De beginletters vormen het woord: SPROOKJES.

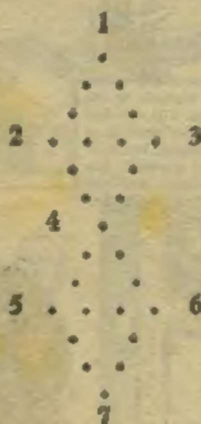
PAPEGAAIENPUZZLE

	P	O	N	D	
V	I	N		O	F
L	E	D	E	R	
E	T	E	R		O
E	E	R		IJ	S
S	R		I	K	

DUBBELE RUITPUZZLE

Op elke stip van deze dubbele ruit moet een letter komen, zodat je de volgende woorden kunt lezen:

Van 1-2 Ander woord voor korf
Van 2-4 Tegenovergestelde van stil
Van 1-3 Meisjesnaam
Van 3-4 Voorwerp om mee te poken
Van 2-3 Tegenovergestelde van ondiep
Van 4-5 Tegenovergestelde van onrustig
Van 5-6 Naam van de rivier, waaraan Rotterdam ligt
Van 5-7 Wordt brood van gebakken
Van 4-6 Eet je op je brood
Van 6-7 Woning van paarden en koeien

Hamid, DE DAPPERE

Karel Zorn, de gehate slavenjager, heeft een inboorlingenstam in zijn mijnen opgesloten. Sjeik Hamid tracht de stam te bevrijden, maar met z'n trouwe dienaar, Pepi, valt hij in een hinderlaag

